

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel în fața Catedralei Mântuirii Neamului

Anul acesta – 2018 – este plin de semnificații multiple pentru societatea românească, care are în vedere trecutul poporului român, al țării noastre, dar și al Bisericii Ortodoxe Române.

Anul acesta este Anul Centenar, deoarece în acest an se împlinesc un secol de la realizarea visului de veacuri al românilor, de a trăi într-un singur Stat național, unitar și liber. Dar, totodată, ziua de 30 septembrie 2007 a intrat deja nu numai în istoria noastră bisericească, ci și în cea națională, întrucât în această zi a fost intronizat, în cea mai înaltă treaptă de slujire în fruntea Bisericii Ortodoxe Române, – Preafericitul Părinte Patriarh Daniel – al șaselea Patriarh al Ortodoxiei românești. La împlinirea celor 11 ani de rodnică și dinamică arhipăstorie ai Preafericitului Sale, pleroma Bisericii noastre va avea bucuria unei împliniri binecuvântate, de dimensiuni istorice: vom fi părtași fizic sau doar cu sufletul și cu rugăciunile noastre, la evenimentul excepțional, de dimensiune internațională și panortodoxă, acela al sfințirii celui mai important proiect bisericesc, și, așa îndrăzni să afirm, chiar național, aflat pe agenda Bisericii noastre și, implicit, a Părintelui Patriarh Daniel, a ultimilor ani: Catedrala Mântuirii Neamului sau, mai pe scurt: Catedrala Națională. După multe strădănitii, eforturi, rugăciuni, răbdare și credință în ajutorul Bunului Dumnezeu, iată, acest

vis al multor generații de credincioși va deveni, în curând, realitate.

Astfel, ziua de 25 noiembrie 2018 se va înscrie cu litere de aur în Cartea Istoriei poporului român și a Bisericii noastre, căci va fi ziua de deschidere a ușilor Catedralei Naționale pentru toți cei dornici de rugăciune, credință și dragoste față de Dumnezeu și de oameni.

Cum a fost posibilă realizarea unui asemenea proiect într-un timp, relativ, scurt, și cum au putut fi biruite toate încercările, piedicile, nedreptățile, care s-au îndreptat împotriva Bisericii noastre, a Întâistătătorului ei, a slujitorilor Bisericii și chiar a credincioșilor, în general?

La acest popas aniversar, de împlinire a 11 ani de slujire luminoasă și jertfelnică a Preafericitului Sale, ca Întâistătător al Bisericii noastre, și, la această împlinire binecuvântată, de intrare în Catedrala Națională, pot fi reținute câteva aspecte, care lămuresc aceste întrebări puse mai înainte.

În primul rând, trebuie pusă într-o lumină clară implicarea excepțională a Întâistătătorului Bisericii noastre în ceea ce privește derularea marelui proiect bisericesc. Părintele Patriarh Daniel, încă de la intronizarea sa în cea mai înaltă demnitate bisericească, în ziua de 30 septembrie 2007, a venit cu o viziune pastoral-misionară foarte clară, a intuit

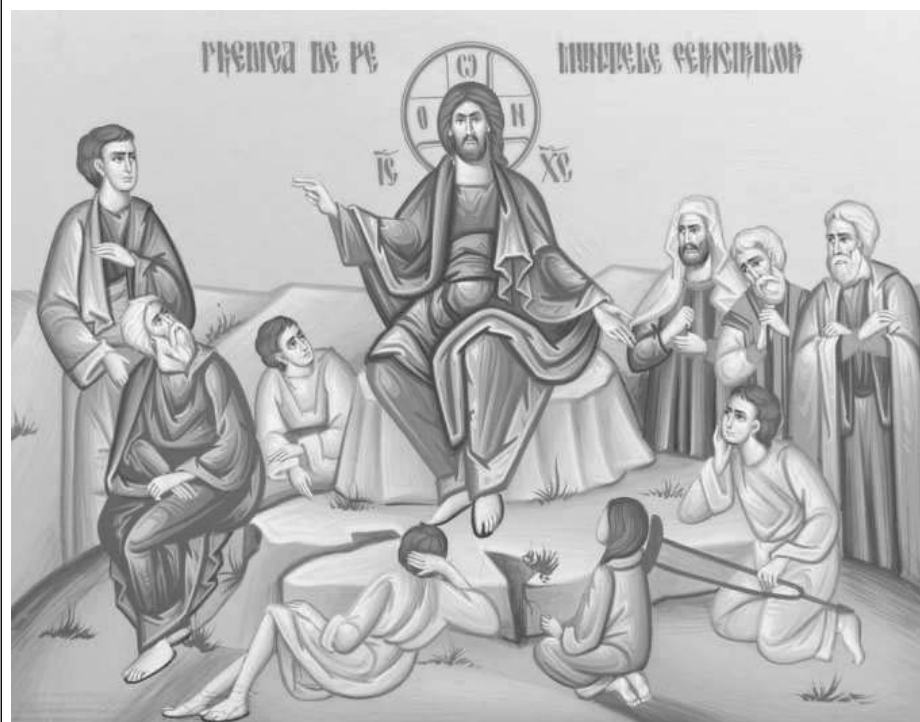
Continuare în pagina 2

Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Lubirea vrăjmașilor asemănarea cu Hristos Duminica a XIX-a după Rusalii

„Zis-a Domnul: Precum voi să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea. Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei. Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii aceiași lucru fac. Și dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai. Ci iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt. Că El este bun și cu cei nemulțumitori și răi. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.” (Luca 6, 31-36)

Duminica a XIX-a după Rusalii ne îndreaptă atenția înspre culmea învățaturii creștine – porunca iubirii vrăjmașilor. De ce aceasta poruncă este numită culmea a învățaturii creștine? Pentru că iubirea vrăjmașilor este semnul evident al asemănării cu Hristos; făptura umană care ajunge să învâluie în iubire orice fel de vrăjmașie, devine, prin harul lui Dumnezeu, o făptură *atotiubitoare*, cu alte cuvinte ajunge în situația de a fi iubire, așa cum Dumnezeu iubire este, și nu simplu de a avea iubire față de cineva sau de ceva, situație care denotă un fel de discriminare pe care omul o săvârșește în funcție de patimile care au pus stăpânire în inima și mintea lui. Orice păcat și orice patimă dezvoltă în om ca și consecință fundamentală incapacitatea de a mai iubi; transformă puterea omului de a iubi, de a se jertfi, în mișcări prin care caută să se apere, să se salveze pentru viața aceasta. Omul care este iubire dumnezeiască, iubire ce culminează cu iubirea față de vrăjmași, nu se cruță pe sine, nu caută să se salveze pe sine, nu vrea să se tolereze pe sine, deoarece trăiește adânc convingerea că *necruțarea de sine îl naște pentru și întru Împărăția cea neclătită*. Iubirea dumnezeiască este deja trăirea Împărăției celei neclătite în limitele vasului de lut; cu cât iubirea este

mai mare, cu atât omul devine mai plin de Împărăție, adică de Duh Sfânt. „Împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru” (Luca 17, 21).

Pentru că porunca iubirii vrăjmașilor este așezată, în context liturgic vorbind, după Înălțarea Sfintei Cruci și după exercițiul lepădării de sine prin care putem fi ucenici ai Mântuitorului, stare la care am fost îndemnați Duminica trecută prin atitudinea pe care Sfântul Apostol Petru a avut-o în fața Mântuitorului, ne determină la a afirma că nu se poate iubire de vrăjmași fără de Cruce, care înseamnă asemănare cu Hristos prin permanenta lepădare de sine. În esența ei iubirea de vrăjmași este dar al Duhului Sfânt, pentru primirea căruia trebuie să avem în vedere modul de pregătire pe care Biserica îl pune înainte prin Duminicile și Sărbătorile care premerg celebrarea liturgică a revărsării darului iubirii de vrăjmași. Pe cruce avem cea mai desăvârșită expresie a iubirii vrăjmașilor, când Mântuitorul se roagă Părintelui ceresc pentru cei ce L-au răstignit, rostind cuvintele: „Părinte, iartă-le lor că nu știu ce fac!” Apoi, avem exemplul Sfântului Ștefan care în timpul martiriului său se roagă pentru cei ce-l ucideau cu pietre.

Continuare în pagina 2

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Din sumar

► O unică familie în cer și pe pământ
pagina 3

► Știri
pagina 4

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel în fața Catedralei Mântuirii Neamului

Urmare din pagina 1

țintele și urgențele bisericești, pe care le-a urmărit cu o conștiințiozitate vie, tenacitate de nezdruccinat și curaj exemplar.

În al doilea rând, Preafericirea Sa a simțit presiunea directă, puternică și călăuzitoare a înaintașilor, care, la rândul lor, cu mult timp în urmă au imaginat o Catedrală reprezentativă pentru poporul român cel dreptcredincios. Acest proiect reprezentativ pentru poporul român a intrat în atenția conducătorilor lui bisericești și politici la câțiva ani după dobândirea independenței de Stat în 1877. Anii 1884, 1900, 1918, 1925, 1926, 1929, 1990, 1995, 1999, și, desigur, anul decisiv – 2007 – reprezintă momente importante în dorința românilor de a avea o Catedrală Națională. Acești ani sunt doar o parte din mărturiile istorice, care demonstrează aspirațiile arzătoare ale ierarhilor, preoților, credincioșilor, a conducătorilor politici ai vremii, pentru ca să se poată concretiza acest vis de veacuri al poporului român: ridicarea Catedralei Mântuirii Neamului. Dar, crize economice, războaie și unele tergiversări nejustificate au împiedicat realizarea acestui mare deziderat al românilor. Astfel, anul 2007 rămâne un punct cheie de demarare concretă a lucrărilor pentru construirea Catedralei și coagularea tuturor energiilor celor doritori, în frunte cu Părintele Patriarh Daniel, pentru ca să se poată ajunge la bucuria împlini-

rii de la finele lunii noiembrie 2018.

În al treilea rând, Catedrala Națională va reprezenta un monument bisericesc care va putea exprima demnitatea, credința, spiritualitatea și unitatea tuturor românilor. Până acum, cred, că am fost singurul popor ortodox care nu a avut o Catedrală reprezentativă pentru credința, spiritualitatea, cultura și etosul său specific. Este suficient să observăm, prin comparație, modul cum au reușit alte popoare de credință ortodoxă, de pildă rușii, să aibă catedrale de mare importanță pentru credința și spiritualitatea lor, sau sârbii, ori bulgarii etc., ca să nu mai vorbim de marile catedrale și biserici ale romano-catolicilor, care constituie punctul de atracție al turiștilor din întreaga lume. Ei bine, prin finalizarea Catedralei românilor, aceștia vor putea să illustreze puterea credinței, a jertfelniciei lor și al dragostei lor față de Dumnezeu și față de Biserica Sa, mărturisite și prin acest locaș de închinare monumental, care va vorbi peste timp despre toate acestea.

În al patrulea rând, această Catedrală Națională vorbește astăzi, și va vorbi și în viitor, despre unitatea de credință și aspirații dintre mai multe generații de români, animate de aceleași sfinte idealuri. Celebrarea Centenarului în acest an, precum și sfințirea Catedralei Naționale, reprezintă evenimente care se vor imprima profund în conștiința românească.

În fine, evenimentul de la finele lunii noiembrie 2018 va ilustra, de asemenea, capacitatea Ortodoxiei românești de a se prezenta înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor cu ofranda sa deosebită. Acest moment va avea reverberații nu numai în spațiul românesc, ci și în cel internațional, îndreptând privirile multora spre ceea ce Biserica Ortodoxă Română a reușit să îplinească spre slava lui Dumnezeu și mântuirea oamenilor. Nu va putea fi trecută cu vederea dimensiunea panortodoxă a acestui eveniment, fapt evidențiat și prin participarea delegațiilor, la diferite nivele, din partea Bisericilor Ortodoxe surori, la acest eveniment mult așteptat. Cu alte cuvinte, Catedrala Mântuirii Neamului va exprima și dorința românilor de a spori comuniunea și conlucrarea cu ceilalți mărturisitori ai credinței dreptmăritoare, într-o lume care are nevoie de apropiere, de comuniune și împăcare, care să se inspire din duhul Evangheliei Mântuitorului Iisus Hristos, așa cum au experimentat-o românii de-a lungul veacurilor.

Cu acest prilej, adresăm cuvânt respectuos și călduros de felicitare Părintelui Patriarh Daniel, la împlinirea celor 11 ani de binecuvântată, rodnică și frumoasă lucrare arhipăstorească, împreună cu urarea de multă sănătate, bucurii și bogate împliniri în anii ce vor veni! Întru mulți și binecuvântați ani, Părinte Patriarh Daniel!

Iubirea vrăjmașilor asemănarea cu Hristos

Urmare din pagina 1

Și neamul nostru a dat naștere, în timpul răstignirilor la care a fost supus, la nenumărate și curate expresii ale iubirii vrăjmașilor. Una dintre ele o constituie expresia lui Mircea Vulcănescu, intelectual ce a murit în închisoarea din Aiud: „Să nu ne răzbunați!” Părintele Ioan Sabău, preot în localitatea Bobâlna, care a făcut ani grei de temniță, trecut la cele veșnice în 16 februarie 2009, spunea că ei au fost trimiși în închisoare pentru ca prin ei Dumnezeu să-întoarcă pe torționari la dreapta credință. În închisoare Dumnezeu era hulit, spunea părintele, iar noi am fost trimiși să transformăm hula în binecuvântare. Acest fel de a gândi denotă în mod cât se poate de clar o iubire care putea acoperi orice fel de vrăjmășie. În închisoare torționarii erau priviți cu compasiune, cu milă, cu iubire de către cei care au înțeles taina răstignirii Fiului lui Dumnezeu, împlinind din plin vorba Sfântului Apostol Pavel: „M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine” (Gal. 2, 20).

Din exemplele invocate se poate ușor observa legătura organică dintre Cruce și iubirea vrăjmașilor. Doar cei care înțeleg Taina Crucii, înțeleg și ce înseamnă iubirea vrăjmașilor. Nu se poate vorbi, înțelege și trăi iubirea vrăjmașilor în afara Crucii. Doar de pe crucea pe care suntem puși de către cei ce ne dușmănesc, fie că se numește hulă sau dispreț, invidie sau sărăcie, marginalizare sau opresiune fizică și psihică, sau oricum s-ar fi numit, doar de pe cruce ne putem verifica dacă iubim sau nu așa cum Dumnezeu iubește, sau suntem niște făpturi care iubim oportunist. Răstignirile pe care ni le pregătesc ceilalți sunt probe de verificare a ceea ce suntem. Dacă îmi caut îndreptățirea în cele ce mi se întâmplă și mă socotesc un neîndreptățit, este semn că încă nu sunt deplin de partea lui Hristos, care pe cruce fiind n-a căutat deloc la Sine, ci a căutat salvarea celor care L-au batjocorit. Ca și creștini nu avem voie să ne evaluăm cu măsuri mai mici decât măsura iubirii pe care Hristos ne-a arătat-o și, totodată, ne-a și dăruit-o. Dacă pentru Hristos cei care l-au răstignit erau oamenii pentru care El S-a lăsat răstignit, că doar, doar vor vedea mântuirea (se știe că unul dintre sutași, Longhin cu numele, văzând cele întâmplate la răstignire, a crezut în Hristos și s-a învrednicit de moarte mucenicească. Biserica îl prăznuiește pe data de 16 octombrie) și noi cei care am primit credința dreptmăritoare în Taina Botezului, trebuie să gândim răstignirile la care suntem supuși ca prilejuri prin care Dumnezeu vrea să ne răscumpere pe noi și pe cei de lângă noi, între acești fiind și cei care pregătesc răstignirea. Viețile sfinților sunt pline de cazuri în care chinătorii, văzând tăria în credință a creștinilor condamnați la chinuri și moarte pentru credință în Hristos, au crezut în Hristos și au primit moarte mucenicească. Așadar moartea unora a însemnat învierea altora. În perioada prigonirilor din primele secole circula expresia: „Sângele creștinilor este sămânța creștinismului!”. Vedem așadar că iubirea vrăjmașilor la măsurile arătate nouă de Hristos poate să transforme vrăjmășia în iubire. Sfântul Ioan Gură de Aur zice: „Dar pentru că socotești că nu este cu puțință ca vrășmașul tău să-și schimbe gândul rău ce îl are asupra ta, îți voi spune doar atât: există vreun animal mai sălbatic decât leul? Cu toate acestea, și pe el îl îmblânzesc oamenii. Dacă folosesc mijloacele potrivite, ei pot schimba chiar și firea leului, transformându-l într-un animal liniștit și blând ca o oaie. Crezi că tu, care ai puternicele arme ale iubirii și smereniei, nu vei putea îmblânzi un om care, oricât de rău ar fi, este totuși o ființă rațională, făcută de Dumnezeu după chipul Său? Cu cât dușmanul tău este mai sălbatic, cu atât mai mare va fi răsplata cuvenită ție, dacă vei reuși, cu răbdare și insistență, să-l vindeci de răutatea sa. Să nu zicem: „Cutare m-a enervat” sau „Cutare m-a făcut să spun cuvinte grele”. În toate cazurile, noi suntem vinovați pentru păcatele noastre. Căci dacă am fi oameni smeriți, nu numai oamenii, dar nici măcar diavolii nu ar putea să ne înfurie”.

„Nimeni nu poate cunoaște de la sine ce este dragostea lui Dumnezeu, dacă nu-l va învăța Duhul Sfânt; dar în Biserica noastră dragostea lui Dumnezeu este cunoscută în Duhul Sfânt, și de aceea vorbim de ea. Duhul Sfânt a dat Bisericii noastre a cunoaște cât de mare este milosărdia lui Dumnezeu” – spune Cuviosul Siluan Athonitul.

Dragostea lui Dumnezeu o revărsă Duhul Sfânt în inimile noastre în mod deosebit în și prin Tainele Bisericii, Taine care transformă inima omului în lăcaș al Sfintei Treimi. Acolo unde este Dumnezeu, este iubirea. Și unde iubirea dumnezeiască este lucrătoare, orice vrăjmășie, oricât de mare ar fi ea, este asumată și transformată în laboratorul inimii, care prin lucrarea Duhului Sfânt devine loc al întâlnirii omului cu Dumnezeu. Pe cruce, în inima transformată în cruce, adică în loc al omorării morții, orice răutate este asumată și transformată la focul Duhului Sfânt. Acea inimă primește puterea să spună la sfârșitul perindării prin această viață ca și Sfântul Ioan Gură de Aur înainte de a trece la cele veșnice: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!” – oricâte de multe ar fi fost crucile pe care acea inimă a fost răstignită. Amin!

Parteneriatele civile: Ce s-a hotărât la Sinodul din Creta?

Una dintre temele aflate pe agenda Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe care s-a întrunit în 2016 în insula Creta a fost Taina Căsătoriei. În dezbaterile pe acest subiect s-a acordat atenție relativizării valorilor familiale, inclusiv prin inventarea contractelor de coabitare cunoscute și sub denumirea de parteneriate civile.

„Presiunea care se exercită în lumea contemporană prin recunoașterea a noi forme de coabitare constituie o adevărată amenințare pentru creștinii ortodocși”, menționează documentul final semnat de ierarhii celor zece Biserici Ortodoxe Autocefale în a patra zi de lucrări sinodale.

„Criza căsătoriei și a familiei, sub multe aspecte, îngrijorează profund Biserica Ortodoxă, nu numai din cauza consecințelor negative asupra structurii sociale, ci și din cauza amenințării asupra relațiilor particulare din sânul familiei tradiționale. Vic-

timizele principale ale acestor tendințe sunt cuplul și, în principal, copiii, care, din păcate, prea adesea, suportă martiriul încă din fragedă copilărie, fără să fie vinovați”.

„Căsătoria civilă dintre un bărbat și o femeie înregistrată legal nu are un caracter sacramental, ci ea constituie un act de coabitare asigurat de stat, diferit de căsătoria binecuvântată de Dumnezeu și Biserica Sa. Membrii Bisericii care contractează o căsătorie civilă trebuie tratați cu responsabilitatea pastorală necesară, pentru ca ei să înțeleagă valoarea Tainei Cununii și binecuvântările care decurg din ea”.

Sfântul Sinod din Creta a reiterat faptul că Biserica Orto-

doxă nu acceptă ca membrii ei să încheie parteneriate civile și nici o altă formă de coabitare diferită de căsătorie.

„Biserica nu acceptă ca membrii ei să încheie contracte de coabitare (cu persoane n. tr.) de același gen, precum și nici o altă formă de coabitare diferită de căsătorie. Biserica trebuie să depună toate eforturile sale pastorale astfel încât membrii ei care se angajează în astfel de forme de coabitare să poată înțelege adevăratul sens al pocăinței și al iubirii binecuvântate de Biserică”.

Prin intermediul documentului despre Sfânta Taină a Cununii, ierarhii ortodocși au lansat un apel tuturor membrilor Bisericii Ortodoxe și tuturor oamenilor de bunăvoință „să apere fidelitatea față de sacralitatea familiei”, în pofida tuturor problemelor cu care se confruntă societatea contemporană.

(basilica.ro)

Mulți văd familia ca o formă de asociere

Credința creștină învață că iubirea jertfelică pe care se întemeiază familia umană este Mai putem vorbi, fără străngere de inimă, despre familie, valorile sale și importanța acesteia în societatea de astăzi? Dacă vorbim despre modernism, mai putem aduce în discuție și conceptul de familie, de „familie modernă”? Cât despre familia tradițională, a dispărut sau nu mai este la modă să ne-o asumăm, să o recunoaștem?

Considerată „celulă” a societății umane, familia este o instituție de bază care are trăsături definitorii în lumea contemporană. Trebuie spus, fără să cădem în moralism ieftin, că dat fiind felul întemeierii căsătoriei prin actul nunții, ca ritual de unire sau taină dumnezeiască, din aceasta decurge caracterul sacramental al familiei. Ca urmare, legătura realizată prin Taina Cununiei dobândește anumite calități, inerente și necesare pentru viața în comun.

Ca instituție veche în istoria vieții

umane, întemeiată după Creație, familia a devenit o formă tradițională de conviețuire între bărbat și femeie, dar în același timp este singura posibilă din punctul de vedere al calităților fizice și morale ale omului. Amintim în context că poligamia sau poliandria n-au însemnat o realizare a ființei umane în raporturile sale cu sexul opus, ci o pervertire, acceptată, din păcate, și de societățile arhaice, chiar de unele religii precreeștine. Astfel, în unele părți ale lumii, s-a permanentizat o stare de lucruri anormală până în vremea noastră.

Creștinismul a promovat concepția de familie monogamă, unită desăvârșit, în care soții să fie amândoi „un trup”, după expresia din rânduiala Cununiei. Pentru a realiza acest deziderat, la baza alegerii tinerilor trebuie să stea dragostea curată și liberul arbitru, ca premise ale reușitei conjugale, iar mai apoi alte virtuți necesare pentru a întări legământul de viață cu faptele personale.

Societatea tradițională românească a cultivat mai atent relațiile tinerilor în perspectiva căsătoriei. Întâlnirile între aceștia se făceau după cutume morale sănătoase, ținând cont de particularitățile lor și de slăbiciunile lor, în special la fete, mai expuse avansurilor din exterior. Frecvent, ele erau însoțite de mame la hore, nunți, baluri. În plus, la obiceiurile unde erau invitate și tinere, de regulă, se menționează că la înserat fetele părăseau petrecerea. Concepția era, cum scrie și Dimitrie Cantemir în „Descrierea Moldovei”, că la mireasă, cununa albă era semn al curăției și aceasta nu trebuia întinată sub nici o formă. Când se afla că mireasa a fost necinstită, era dusă înapoi a doua zi la părinții ei pe grapă, ceea ce însemna o mare rușine pentru familie.

În societatea modernă, dezvoltată excesiv materialist, caracterul tradiționalist al familiei este asaltat de concepții străine de trăsăturile sănătoase ale relației de cuplu. Mulți văd în întemeierea

unei familii o simplă formă de asociere, prin care unirea destinilor are un caracter material: poziție socială, bani etc. Se fac și nunți în toată regula cu „miri năimiți”, numai ca să se încaseze niște bani, iar apoi „mirii” se despart, împărțind venitul realizat. Cât privește Taina Căsătoriei, chiar dacă o primesc regizată în vreun fel, o părăsesc fără vreun proces de conștiință.

De asemenea, supusă unei gândiri secularizante, dragostea însăși nu mai e concepută ca un sentiment total, pe care să se întemeieze o căsătorie durabilă. Relațiile de prietenie devin frecvent un cadru viciat de apucături amoroase, denaturate ca formă de comportament al eternei iubiri. Iar urmarea este că familia devine un „obiect” fragil, conceput fără consistență morală și chiar psihologică.

(ziarullumina.ro)

O unică familie în cer și pe pământ

Pe fondul dezbaterii recente din societatea românească asupra definirii constituționale a întemeierii familiei pe „căsătoria liber consimțită între un bărbat și o femeie” și nu „între soți”, ca în formularea ambiguă actuală, sărbătoarea Cincizecimii este cu atât mai inspiratoare. Privind apartenența la valorile Ortodoxiei a majorității celor care susțin demersul civic de modificare a primului alineat al articolului despre Familie din Constituția României, dezbaterea este sensibilă la mărturia de credință și viață a Bisericii lui Hristos.

Cincizecimea face din întâlnirea și din comuniunea oamenilor cu Tatăl, cu Fiul și cu Duhul Sfânt începutul binecuvântat al unei experiențe complexe a familialului. Biserica se naște și trăiește ca o familie care reflectă „taina și structura supremei iubiri”, după cum părintele Dumitru Stăniloae numește Treimea. De aici provine similitudinea patristică dintre Biserică, înțeleasă ca „familia mare”, și familie, văzută ca „Biserică mică”. Mai concret, familia fiecărei comunități parohiale este rezultatul comuniunii familiilor care o alcătuiesc. Este același tip de experiență, realizat simultan în Biserică și în familie prin raportarea vie la principiul comuniunii desăvârșite dintre cele trei Persoane dumnezeiești.

Acest tip de experiență explică preferința triadologiei răsăritene pentru analogia familiei (semnalată la noi de părinții Dumitru Popescu și Doru Costache). Sfântul Ioan Damaschin sesizează că, în

timp ce Adam este nenăscut, fiind plăsmuit de Dumnezeu, iar Set este născut, fiind fiul lui Adam, Eva purcede [este scoasă] din coasta lui Adam, nefiind născută (cf. Dogmatica I, 8). Deoarece sunt oameni, membrii familiei arhetipale din cartea Facerii se deosebesc prin modul existenței, nu prin fire. Ulterior, teologia neopatristică a arătat că distincția genurilor masculin și feminin, fiecare actualizând și manifestând diferit posibilitățile firii create, corespunde configurării specifice a unicei firii divine de către Tatăl, Fiul și Duhul. Nu este întâmplătoare nici folosirea denumirilor membrilor familiei în alegerea numelor persoanelor divine, care indică alteritatea absolută a acestora și caracteristicile fiecăreia. Paternitatea, filiația și maternitatea divină sunt esențiale realizării legământului de dragoste dintre Dumnezeu și om, dintre Hristos și Biserică, dintre bărbat și femeie (legământ nupțial consfințit deopotrivă la Cincizecimea iudaică și la cea

creștină). Decisivă este comunicarea însușirilor între dumnezeire și umanitate în Iisus Hristos și, prin Biserică, între masculin și feminin, în taina sfințirii unirii conjugale dintre un bărbat și o femeie.

În prezent, hiperinstituționalizarea relațiilor umane are ca efect juridic redefinirea familiei, care îi deturneză pe mulți dintre cei botezați în numele Preasfintei Treimi de la viața unicei familii din cer și de pe pământ. O demonstrează procentajul semnificativ al românilor care cred în Dumnezeu, dar nu merg la Biserică, și care cred în instituția familiei, dar evită căsătoria, alegând divorțul sau sunt impasibili la oficializarea înțelegerilor matrimoniale LGBT. Măcar pentru aceștia Biserica este obligată să se afirme (prioritar) familial, depășind ispitele hiperinstituționalizării în spiritul paternității, al maternității și al filiației duhovnicești.

(ziarullumina.ro)

Familia este un proiect de țară pe care nu-l putem abandona

În contextul organizării Referendumului pentru definirea căsătoriei în Constituție, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a îndemnat, printr-un mesaj publicat pe site-ul mitropoliei, să rămânem statornici „în credința strămoșească, votând Da, pentru apărarea familiei”.

Dumnezeu l-a creat pe om liber, dar și responsabil. Libertatea a fost unul din darurile primite de om, pe care acesta l-a gestionat, poate, cel mai greu. Acest dar îl duce pe om la asemănarea cu Creatorul său, dar folosindu-l fără înțelepciune, îl pune într-o altă ipostază, aceea de potrivnic iubirii Sale.

Realitatea nu are timp, ea transcende timpul, iar prin Hristos și omului i se dă această posibilitatea de a transcende timpul și de a urca în corabia veșniciei lui Hristos. Azi asistăm parcă la o implozie a istoriei și fără să ne dăm seama ne îndreptăm spre o sclavie a păcatului și a depărtării de Hristos Domnul, Cel ce ne-a cercetat prin Întrupare.

Noi cei botezați în numele Sfintei Treimi mărturisim că aparținem culturii și civilizației hristice. Principiile de viață și cuvintele semănate de Hristos Domnul sunt hrana minții noastre. Ce fel de idei și gânduri semănăm azi în mintea copiilor? Spre ce fel de civilizație ne îndreptăm: spre cea a luminii sau spre cea a întunericului?

Comitetul de Inițiativă Cetățenească, susținut de Coaliția pentru Familie și de Platforma civică pentru drepturi și libertăți, împreună, au inițiat procesul de modificare a art. 48, alin. 1 din Constituția României, în sensul în care „Căsătoria trebuie definită drept uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie”. Această dorință este susținută de peste 3 milioane de cetățeni care au semnat în favoarea acestei cauze.

Cele 3 milioane de semnături vor produce consecințele dorite, numai dacă 6 milioane de cetățeni se vor prezenta la Referendumul din 6 și 7 octombrie pentru revizuirea Constituției și vor vota în apărarea familiei, așa cum a binecuvântat-o Dumnezeu.

Familia este pentru noi un proiect de țară, pe care nu-l putem abandona.

Familia este o instituție sacră, un templu sacru, în care nu putem să intrăm fără să privim în ochii părinților noștri, mamă și tată.

Vă îndemnăm, iubiți credincioși, să susțineți activ acest demers și să dați curs solicitării noastre de a participa la referendumul pentru familie!

Rămâneți statornici în credința strămoșească, votând „Da”, pentru apărarea familiei și copiilor României!

(basilica.ro)

ȘTIRI

Referendumul pentru definirea căsătoriei se va organiza în 6 și 7 octombrie

Referendumul pentru definirea căsătoriei se va organiza în zilele de 6 și 7 octombrie.

La acest referendum românii își vor putea exprima dreptul la vot cu privire la propunerea legislativă de revizuire a Constituției care prevede că familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între un bărbat și o femeie.

VINO LA REFERENDUM!

VOTEAZĂ "DA"

pentru definirea în Constituție a

căsătoriei dintre un bărbat și o femeie

Demersurile privind modificarea Constituției în ceea ce privește limpezirea noțiunii de căsătorie au fost inițiate de Coaliția pentru Familie care este o inițiativă civică fără personalitate juridică, independentă de orice partid politic și neafiliată confesional, deschisă tuturor celor care împărtășesc valorile familiei.

Biserica Ortodoxă Română susține în mod natural demersul Coaliției pentru Familie.

Slujire arhierescă și sfințire de troiță în Filia Avram Iancu, Parohia Vasile Goldiș

Credincioșii Filiei Avram Iancu, Protopopiatul Ineu, au avut bucuria de a primi duminică, 23 septembrie, vizita și binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului. Înconjurat de un sobor de preoți și diaconi din care au făcut parte și arhid. Tiberiu Ardelean – inspector eparhial și Pr. Ic. Strav. Adrian Zaha, protopopul Inelui, Ierarhul a oficiat slujba de sfințire a troiței, aflată pe drumul principal ce leagă satul Avram Iancu de comuna Cermei. Înaltpreasfinția Sa a fost întâmpinat cu multă bucurie și în buna tradiție a locului de către autoritățile locale și credincioșii parohiei cu colac și sare.

După sfințirea troiței Înaltpreasfințitul Părinte Timotei și soborul de preoți s-au deplasat la biserica din sat unde au săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie.

În cadrul slujbei, Înaltpreasfinția Sa a hirotonit pe tânărul diacon Tulcan Ghiță Dănuț întru preot pe seama parohiei Secaș, Protopopiatul Sebiș. La sfârșitul Liturghiei noul hirotonit a primit și hirotesia întru duhovnic, iar preotul pensionar Purice Pavel a fost hirotesit întru iconom-stravrofor și părintele paroh Culda George-Florin întru iconom.

Cuvântul de învățătură rostit de Chiriarch a fost pus sub titlul „Simțul măsurii și darul cerese” (cf. 2 Cor. 9; Luca 5), adică care păstrează echilibrul vieții între cele

trebuitoare și cele care lipsesc sau prisosesc. Citirile zilei descoperă în toate ajutorul divin ca mai presus de strădaniile omenești și privind nu doar scopurile pământești ci și folosul spiritual.

În după amiaza zilei, Chiriarchul a poposit în localitatea Vasile Goldiș unde a săvârșit slujba Vecerniei. Cuvântul de învățătură rostit de către Chiriarch a fost în legătura aceluiași citiri duminicale, stăruind asupra înzestrării fiecărui om cu cele ale vieții, darul lui Dumnezeu fiind acela care pune în valoare lucrarea personală spre beneficiul obștesc. Căutarea acestuia trebuie să se arate și în respectul normelor de conduită, mai ales privind familia, atât după învățătura Sfintei Scripturi și Sfintei Tradiții, cât și cum este oglindită în istoria omenirii, dând totodată îndemn credincioșilor să participe la Referendumul ce se va organiza în luna octombrie.

Primarul localității, dl. Emanuel Horhat-Coraș, luând cuvântul a îndemnat poporul să meargă la Referendum pentru a susține familia creștină așa cum a fost hotărâtă de Dumnezeu, formată dintre un bărbat și o femeie și totodată binecuvântată ca și Sfântă Taină.

La sfințirea troițelor, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a vorbit despre importanța acestora, ce sunt ridicate la răspântia drumurilor sau la hotarele localităților, ca orientând pe trecători spre tot ce este bine și frumos, promovând și cultul eroilor și a tuturor celor care s-au jertfit pentru glia străbună și libertatea poporului.

La final părintele paroh mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Timotei pentru deosebita bucurie făcută cu acest popas duhovnicesc în mijlocul credincioșilor parohiei vizitate și pentru binecuvântarea arhierescă acordată.

Slujire Arhierescă la Schitul „Cuvioasa Parascheva”, Bodrogu-Vechi

În Duminica a XVIII-a după Rusalii, 23 septembrie 2018, Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a fost întâmpinat cu multă bucurie de obștea monahală de maici, în frunte cu maica stareță monahia Teodora Opreș, la Schitul „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din satul Bodrogu Vechi, Protopopiatul Arad. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Emilian a săvârșit Sfânta Liturghie, înconjurat de un ales sobor de părinți. din sobor a făcut parte și părintele Arhim. Teofan Mada, vicar-administrativ și exarh al mănăstirilor din cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului.

În cuvântul de învățătură, Preasfinția Sa a tâlcuit pelerinilor prezenți Evanghelia duminicii (Luca 5, 1-11) despre pescuirea minunată. La sfatul lui Iisus pescarii nu numai că au prins mult pește și au primit încredere în El ci L-au urmat devenind apostoli „pescari de oameni”. De acum, acești oameni simpli din Galileea aveau misiunea să pescuiască oamenii din lumea păcatelor și să-i ducă la Dumnezeu pentru a dobândi veșnicia. Având exemplul Sfinților Apostoli, să ne străduim să împlinim poruncile lui Dumnezeu și să trăim virtuțile creștine și morale. Iubind pe Dumnezeu și pe aproapele nostru să facem fapte bune pentru mântuire, i-a îndemnat Ierarhul pe credincioșii prezenți.

Ierarhii arădeni au participat la Consfătuirea de toamnă a profesorilor de religie din județul Arad

Cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului, aula Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad a găzduit, în ziua de 21 septembrie 2018, consfătuirea profesorilor de religie din județul Arad. La prezidiul manifestării s-au aflat, alături de Chiriarch, Preasfințitul Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, Preacuviosul Protos. Dr. Iustin Popovici – consilier cultural și Arhid. Prof. Florin Sirca, inspector de specialitate în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Arad.

Pentru început, părintele inspector Florin Sirca a făcut o retrospectivă a anului școlar precedent, prezentând realizările profesorilor de religie la olimpiadele și la concursurile școlare, dar și un scurt clip video cuprinzând activități mai importante desfășurate în cadrul proiectelor catehetice Școală-Biserică din eparhia Aradului. În continuare, s-au prezentat noutățile privind programele școlare la clasa a VI-a și noile sugestii de opționale la ciclul primar, gimnazial și liceal, propuse spre implementare în viitorul apropiat și s-au dezbătut recentele hotărâri cu privire la predarea acestei discipline Religie în școlile de stat din România. În final, părintele inspector a prezentat două noutăți editoriale și anume „Civilizația hitiților și raportul ei cu celelalte popoare anatoliene”, autor prof. Drăgan Dorin-Liviu, Liceul Teoretic Sebiș și „Metodica predării religiei”, ediția a II-a, 2017, autori Monica, Dorin Opreș și Sebastian Șebu.

În cuvântarea ce a urmat, PS Părinte Emilian Crișanul, a îndrumat profesorii prezenți să se adapteze nevoilor tuturor categoriilor de vârstă în actul educațional, astfel încât elevii să ajungă să Îl iubească și înțeleagă pe Dumnezeu prin intermediul profesorului, care este chemat la o înțelegere demnă a menirii sale de dascăl. Mai mult, Preasfinția Sa a invitat profesorii la o mai mare implicare în viața parohiilor în care predau și la întărirea relațiilor dintre Biserică și Școală, în vederea prezentării religiei ca mod de viață, într-un climat favorabil dezvoltării elevilor.

Ca o încununare a întâlnirii, ÎPS Părinte Timotei al Aradului a rostit un cuvânt de încurajare la o cunoaștere reciprocă mai eficientă a activităților în ceea ce privește relația Școală-Biserică sub ordin catehetic, omiletic și liturgic, evidențind și rolul revistei Biserică și Școală ca revistă a pedagogiei arădene. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa i-a îndemnat la rândul său pe profesori la o implicare și la o credință vie, transmisă elevilor spre practică atât pentru momentul prezent cât și pentru viitor. În final, Chiriarchul a urat succes tuturor în noul an școlar și i-a îndemnat pe cei prezenți să participe la referendumul pentru definirea căsătoriei și a familiei, decisive pentru formarea tineretului societății noastre.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.